

Begrundelse

På baggrund af den enkeltskrogede olietanker Acushnet's grundstødning med 35.000 ton olie om bord fredag den 7. februar 2003 på Hatter Barn øst for Samsø, finder spørgeren det rystende, at det udelukkende er op til Søfartsstyrelsen og Søværnets Operative Kommando at vurdere, om skibet ved en grundstødning skal undersøges for eventuelle skader, og at der ikke i dag findes helt klare regler, der pålægger kaptajnen at anmelde en grundstødning, når den indtræffer.

En forkert manøvrering af en grundstødt olietanker kan medføre, at skibet bliver udsat for unødigt belastning med katastrofale olieudslip til følge.

Søværnets Operative Kommando har i dag oplyst til Ritzau, at de direkte har bedt Acushnet's kaptajn om at stoppe forsøgene med at få skibet fri ved egen hjælp, da skibet er stødt på grund i et område med meget stenholdig havbund.

Svar (19/2 03)

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg har via Miljøstyrelsen, der er ansvarlig for havmiljølovgivningen, forelagt spørgsmålet for Forsvarsministeriet og Søfartsstyrelsen, der begge står med det operative ansvar i forbindelse med grundstødninger i de danske farvande.

Forsvarsministeriet og Søfartsstyrelsen har til mig oplyst følgende:

»I tilfælde af en grundstødning i dansk territorialfarvand eller i dansk eksklusiv økonomisk zone, skal føreren af skibet i medfør af havmiljølovens § 38 stk. 1, 2. pkt. foretage indberetning om grundstødningen. Denne indberetning foretages i praksis til Søværnets Operative Kommando.

Søværnets Operative Kommando følger en standardprocedure, hvorefter bl.a. Søfartsstyrelsen og Farvandsvæsenet orienteres. Søfartsstyrelsen orienteres med henblik på det havarede skib og besætnings sikkerhed, og Farvandsvæsenet med henblik på evt. udsendelse af advarsel til den øvrige skibsfart.

Søværnets Operative Kommando vil derefter meddele skibets fører, at føreren skal afstå fra at forsøge at bringe skibet flot samt afvente tilstedekomsten af et miljøskib. Derudover vil Søfartsstyrelsen oplyse skibets fører om, at fortsat

sejlads kræver en godkendelse fra Søfartsstyrelsen. Afhængig af situationen vil det endvidere kunne kræves, at skibet eksempelvis dykkerundersøges eller at evt. last i udsatte tanke tømmes, før forsøg på bjærgning iværksættes.

Føreren vil normalt følge anvisningerne fra Søværnets Operative Kommando. Såfremt føreren ikke efterkommer anvisningerne, kan der udstedes et skriftligt forbud mod videre sejlads, eller påbud om at bjærgningen skal følge bestemte retningslinier med hjemmel i havmiljølovens § 43 stk. 1. Der kan således udstedes påbud om, at skibets tanke skal tømmes for olie, før bjærgning indledes, eller at der foretages andre tiltag for at forhindre eller begrænse en eventuel forurening, hvis Søfartsstyrelsen vurderer at skader på skibet eller dets udstyr medfører fare for forurening. Søværnets Operative Kommando og Søfartsstyrelsen vil derefter godkende den forestående bjærgning.

Når miljøskibet ankommer til havaristedet, vil der blive udtaget olieprøver fra skibets tanke af hensyn til bevissikring, såfremt der efterfølgende opstår en olieforurening.

Såfremt der er opstået skader på skibet eller er fare for forurening, har Søfartsstyrelsen hjemmel til at tilbageholde skibet, jf. lov om sikkerhed til søs § 14.

I den konkrete sag med skibet Acushnet's grundstødning ved Hatter barn, havde skibsføreren ikke overholdt sin indberetningspligt, og forgæves forsøgt at bringe skibet flot ved egen kraft ved at sakke (bakke) skibet af grunden. Grundstødningen blev indberettet til Søværnets Operative Kommando af en lokal fisker. Søværnets Operative Kommando kaldte derefter skibet op og meddelte, at føreren ikke måtte forsøge at bjærge skibet. Føreren indvilligede herefter i at følge de givne anvisninger, således at udstedelse af et forbud ikke var nødvendigt. Herefter gik Søfartsstyrelsen og Søværnets Operative Kommando ombord på skibet med henblik på at godkende den forestående bjærgning og skibets videre sejlads samt for at udtage olieprøver.

Efter at skibet var blevet bragt flot, besluttede Søfartsstyrelsen at skibet skulle ankre i Kalundborg fjord med henblik på at der kunne foretages en undersøgelse af skaderne på skibets bund inden den endelige godkendelse til videre sejlads blev givet. Efter Søfartsstyrelsens godkendelse har skibet fortsat sin sejlads mod USA.»

Jeg henholder mig til det for mig ovenfor oplyste, og kan på den baggrund konkludere, at der ikke ses at være behov for, at der indføres